

Saksframlegg

Arkivsak
21/00713-83

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av

Møtedato

Utvalg for medborgerskap

01.12.2022

Godkjenning av protokoll 03.11.22

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 03.11.22 godkjennes slik den foreligger.

1. Sammendrag og konklusjon

Protokoll fra utvalg for medborgerskap 03.11.22 ligger vedlagt.

Kari Sofie Bjørnsen
leder i utvalg for medborgerskap

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Møteinnkalling

Utvalg	Dato	Sted
Utvalg for medborgerskap	01.12.2022 kl. 18:00	Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post:

politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Befaring låven på Kulturskolen kl. 16.00

Presentasjoner

- Lokal beredskap
- Tilleggsinnstilling til HP 2023-2026

Sakskart

Saker til behandling

54/22 21/00713-83 Godkjenning av protokoll 03.11.22

55/22 22/17058-1 Kremasjon og kremasjonsavgift

56/22 22/18132-1 Sætre barneskole og ungdomsskole - lokasjon og løsning

---

57/22 22/19159-1 Orientering om arbeidet med Asker kommunes
handlingsplan for opplevelsesnæringene

Referatsaker

Asker, 21.11.2022
Kari Sofie Bjørnsen
Leder i utvalg for medborgerskap

Saksframlegg

Arkivsak
21/00713-83

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av

Møtedato

Utvalg for medborgerskap

01.12.2022

Godkjenning av protokoll 03.11.22

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 03.11.22 godkjennes slik den foreligger.

1. Sammendrag og konklusjon

Protokoll fra utvalg for medborgerskap 03.11.22 ligger vedlagt.

Kari Sofie Bjørnsen
leder i utvalg for medborgerskap

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivsak
22/17058-1

Saksbehandler
Hilde Nygaard

Behandles av
Utvalg for medborgerskap
Formannskapet

Møtedato
01.12.2022
06.12.2022

Kremasjon og kremasjonsavgift

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune viderefører dagens praksis der innbyggerne betaler egenandel ved kremasjon.
2. Asker kommune anser kremasjonskapasiteten på Østlandet som tilstrekkelig, og ber Asker kirkelige fellesråd videreføre kjøp av kremasjonstjenester fra Bærum kommune. Asker kommune ber Asker kirkelige fellesråd i samarbeid med kommunen, vurdere avtale om kjøp av kremasjonstjenester med Oslo kommune, i de tilfeller der kapasiteten i Bærum er sprengt.
3. Asker kommune ber Asker kirkelige fellesråd, i samarbeid med Eiendomsavdelingen, vurdere om det er aktuelt å tilrettelegge for kolumbarium (urnevegg), og/eller andre gravferdsformer, i pågående og/eller kommende tilrettelegging av gravplasser. Det kan i den forbindelse utredes om det er aktuelt å søke om et forsøksprosjekt for mer miljøvennlige former for kremasjon og gravferd.

1. Sammendrag og konklusjon

Kommunestyret har bedt administrasjonen vurdere kremasjonsavgiften og behovet for eget krematorium i Asker.

I dag er det ikke likebehandling for innbyggerne i Asker å gravlegges. Det koster noe for innbyggerne å gravlegges med kremasjon, mens det er gratis ved kistebegravelse.

Asker kommune har allerede en veldig høy kremasjonsandel, sammenlignet med landet under ett. Et gratisprinsipp kan føre til noe økning, men det er ikke grunn til å tro at det blir en vesentlig økning i antall kremasjoner.

I saken vektlegges likebehandling av innbyggerne. Likebehandling vurderes opp mot kommunens økonomiske situasjon, og konklusjonen blir at man ikke kan anbefale å fjerne kremasjonsavgiften på nåværende tidspunkt.

Asker kirkelige fellesråd har bedt kommunen utrede behovet for å bygge eget krematorium. I saken vurderes det at krematoriekapasiteten på Østlandet sett under ett er god. Det vurderes at det ikke er behov for å utrede krematorium i Asker p.t. Asker kirkelige fellesråd bes i stedet om å vurdere å inngå avtale med Oslo kommune, for å avhjelpe med kremasjonstjenester i de tilfeller der det er sprengt kapasitet i Bærum.

Det er åpnet for at man kan søke om forsøksprosjekter for nye gravferds- og kremasjonsmetoder. Asker kirkelige fellesråd og eiendomsavdelingen, bes om å vurdere det i pågående og nyere gravplassprosjekter.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Denne saken kommer som et svar på Verbalvedtak 10 i sak 90/21, Handlingsprogram 2022 – 2025. I vedtaket ble administrasjonen bedt om å vurdere kremasjonsavgiften for innbyggerne i kommunen, samt vurdere mulighet for etablering av krematorium i Asker.

Kistegravlegging skal etter gravferdsloven være gratis for innbyggerne, mens det kan kreves avgift for kremasjoner. Kommunene praktiserer kremasjonsavgift ulikt. Noen har gratis kremasjon, mens andre krever full avgiftsdekning. Asker kommune har subsidiert kremasjonsavgift. Kremasjonsavgiften vedtas årlig som del av kommunens gebyrreglement.

Det er flere aspekter som kan vektlegges når man vurderer kremasjonsavgiften, bla.:

- likebehandling av innbyggere, uavhengig av ønske om gravferdsform.
- om økt andel urnegraver vil medføre mindre behov for utvidet areal til gravplasser.
- om lav kremasjonsavgift kan bidra til å øke andelen som velger denne gravferdsformen.
- kostnaden ved å likestille valg av gravferdsform for innbyggerne.

Kremasjonsavgiften for innbyggerne i Asker kommune vedtas som del av gebyrreglementet til Asker kommune, etter forslag fra Asker kirkelige fellesråd. Asker kirkelige fellesråd er gravferdsmyndighet i Asker kommune.

Også i gamle Asker kommune var kremasjonsavgiften subsidiert, i motsetning til i Røyken og Hurum kommuner. Innbyggere i Asker betalte kr 1.000, - for kremasjon i 2019, mens innbyggere i Røyken og Hurum betalte full pris til krematoriet. Dagens pris er fremkommet som følge av prisharmonisering i den nye kommunen.

I Asker kommune ligger kremasjonsavgiften for kommunens innbyggere i 2022 på kr 2.200, -. Asker kirkelige fellesråd betaler i 2022 kr 6.225, - pr. kremasjon til Bærum kommune/Haslum krematorium.

Asker kirkelige fellesråd har beregnet faktiske kostnader for kistebegravelser til 7.100, - pr begravelse. For urnenedsettelse er faktiske kostnader for fellesrådets eget arbeid 1.650,-, i tillegg kommer kostnad for kremasjon: 6.225. Totalt koster urnenedsettelse 7.875,-. Av dette får fellesrådet refundert 2.200,- fra pårørende gjennom kremasjonsavgiften. Urnenedsettelse koster da 5.675,- for fellesrådet.

I *NOU 14:2 Lik og likskap*, foreslo utvalget 6 prinsipper for gravferd. Det første prinsipp er lød:

1. Gravlegging er eit offentleg ansvar og skal vere utan kostnad for dei etterlatne. Alle innbyggjarar skal vite at fellesskapet vil ta ansvar for ei verdig gravlegging. Seremonien er derimot eit privat ansvar.

Utvalget mente at *«eit prinsipp om at gravlegginga skal vere gratis, støttar opp under grunnleggjande likskapsverdiar i samfunnet og stemmer med erkjenninga av at innfor døden er alle menneske like»*.

Dette prinsippet kom ikke inn i gravferdsloven da den ble revidert. Det er dermed opp til kommunene om man ønsker å gå lengre enn gravferdsloven pålegger. Kommunene kan innføre et likeverdighetsprinsipp for innbyggerne, slik at både kistegravferd og kremasjon med urnenedsettelse blir kostnadsfritt for innbyggerne.

I 2020 døde 625 innbyggere i Asker kommune. Av disse ble 76,5 %, totalt 478 kremert. Dersom gravlegging var likestilt og gratis for innbyggerne uavhengig av gravferdsform, vil dette medføre en økning i overføring til Asker kirkelige fellesråd på 2.200, - pr. urnenedsettelse. I 2020 ville dette utgjort 1.051.600, - for 478 gravferder.

Gravplassforeningen, som fører statistikk over kremasjonsprosenten i Norge, slår fast at kremasjonsandelen i mange år lå på rundt 30%, før den i 1996 begynte å stige. Nå ser den ut til å ta en pause, og lå nasjonalt i 2021 på 46 %, det samme tallet som i 2020. Samtidig viser tall på kommunenivå, at Asker kommune var en av ca. 10 kommuner i landet med høyest andel i 2020, med en kremasjonsprosent på 76,5%.

Asker kommune sammenlignet med noen nærliggende kommuner:

Kommune	Kremasjonsavgift 2022	Gravlegging i kiste folkeregistrert i kommunen 2022	Kremasjons % 2020*
Bærum	2770	0	84%
Asker	2200	0	76,5%
Oslo	0	0	76,7%
Lier	0	0	78,1%
Drammen	0	0	78,8%

* statistikk hentet fra <https://gravplasskultur.no/fagstoff/krematorier/kremasjonsstatistikk/>

Det er ikke vesentlig forskjell i kremasjonsprosent når man sammenligner prosentandelen for Asker kommune med nærliggende kommuner med gratis kremasjon.

Den økte kostnaden ved full dekning av kostander for kremasjon, anslås til 1,2 mill. i 2023. Siden Asker kommune allerede har en høy kremasjonsandel er det ikke noe som tyder på at reduksjon av egenandel vil gi en vesentlig og rask økning i antall kremasjoner. Hovedargumentet for eventuelt å redusere kremasjonsavgiften ser dermed ut til å være prinsippet om likebehandling av innbyggerne.

På den bakgrunn synes følgende handlingsalternativer å være aktuelle ved vurdering av kremasjonsavgiften:

1. Videreføre dagens praksis der innbyggerne betaler egenandel ved kremasjon.
2. Trinnvis opptrapping av overføringer på 1,2 millioner til gravferdsfeltet. Tilsvarende reduksjon av kremasjonsgebyret med mål om likebehandling av innbyggerne på sikt.
3. Innarbeide 1,2 millioner til gravferdsfeltet i tertialmelding 1. 2023, med mål om likebehandling av innbyggerne allerede fra 2023, Kremasjonsgebyret fjernes.

Gravtradisjonene i Norge er i endring. For noen trosretninger, som for muslimer, er kistegravferd foretrukket gravferdsform. For andre, som hinduer, er kremasjon foretrukket gravferdsform. Kremasjon er en forutsetning for flere gravferdsformer. Kremasjon muliggjør urnegrav, nedsetting i eksisterende kistegrav, navnet minnelund, kolumbarium, askespredning, og i særlige tilfeller nedsetting av urne på privat gravplass. Asker kirkelige fellesråd planlegger allerede for kolumbarium på den nye gravplassen på Vardåsen.

Rapporten: «Krematorievirksomheten i Norge», fra november 2021, viser at kapasiteten i både Bærum og Drammen er sprengt med hhv – 1% og – 8,6%. Oslo kommune har nylig utvidet kapasiteten, og har nå 25,58% ledig kapasitet. Rapporten

anbefaler at det lovfestes at gravferdsmyndigheter må sørge for tilgang til kremasjon for sine innbyggere.

Asker kirkelige fellesråd har som innspill til Kommuneplanen anbefalt at Asker kommune ser på mulige tomter til et eget krematorium, De viser til liten kapasitet i nabokommunene og at det vil være en fordel å være uavhengig av nabokommunen.

Asker kirkelige fellesråd har p.t. avtale med Bærum kommune som sikrer Asker 450 kremasjoner årlig (2019 tall). Siden kapasiteten er tilnærmet sprengt, og det kun er en ovn i Bærum, er tjenesten sårbar. Oslo kommune har ledig kapasitet, og har mulighet til å tilby tjenesten dersom Bærum har sprengt kapasitet.

Forurensningsloven gjelder også krematorievirksomheten. Krematoriene skal ha renseanlegg, som fører til at kremasjon ikke regnes som mindre bærekraftig enn kistebegravelse. En ny kremasjonsmetode som nevnes i utredningene er vannkremasjon**. Dette er en kremasjonsmetode som er mindre ressurskrevende enn kremasjon basert på varme, gir mindre avgasser og mindre behov for rensing av utslipp. Slike og andre metoder kan bli mer vanlig i fremtiden.

I prop.65 L, vedtatt av stortinget 31.5.22, åpner gravferdsloven for at det kan søkes om prøveprosjekter for nye gravferdsformer og modeller. Dersom man skal utrede om Asker bør ha eget krematorium, alene eller sammen med en nabokommune, kan man samtidig vurdere om det skal søkes om et forsøksprosjekt for mer miljøvennlige kremasjonsformer. Dette ville i så fall vært i tråd med langsiktig tenkning om bærekraftsmål.

Gravferdsloven pålegger kommunene å ha ledige graver til minimum 3 % av innbyggertallet. Asker kommune er godt innenfor kravet. I utredningen om gravplasser anslås dagens gravreserve til 12 % (vedlegg 6 til Kommuneplanens arealdel 2022 – 2034). En økning av kremasjonsandelen vil kunne redusere behovet for areal til fremtidige gravplasser.

På den bakgrunn synes følgende handlingsalternativer å være aktuelle:

- 1. Asker kommune mener kremasjonskapasiteten på Østlandet under ett er god. Det utredes ikke å etablere krematorium i Asker. Asker kirkelige fellesråd bes å vurdere å inngå avtale med Oslo kommune med tanke på de tilfellene der kapasiteten ved krematoriet i Bærum sprengt.*
- 2. Asker kirkelige fellesråd bes vurderer om det er aktuelt å tilrettelegge for kolumbarium (urnevegg), og/eller andre gravferdsformer, i pågående og/eller kommende tilrettelegging av gravplasser. Det kan samtidig vurderes om det er aktuelt å søke om et forsøksprosjekt for mer miljøvennlige former for*

gravferd/kremasjon.

3. *Asker kommune utreder behovet for eget krematorium, herunder tomtevalg og om det er aktuelt å samarbeide med andre kommuner. Utredningen bør vurdere nye gravferdsformer og om det er aktuelt å søke om et forsøksprosjekt. Det avsettes 300.000,- til et forstudie i tertialmelding 1. 2023.*

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Miljømessige forhold:

Gravlegging av urner krever mindre plass enn kistegraver. Erfaring fra 2013 viste at av de nye gravplassene som var etablert det året, var 29% lagt på dyrkbar mark (NOU 2014:2. s 39). Dersom flere velger gravferd i urne, vil man på sikt kunne spare bruk av dyrkbar mark.

I NOU 2014:2 vurderte utvalget om kremasjon var mer miljøvennlig enn kistegravlegging. De konkluderte med at kistegravlegging, kremasjon og askespredning skaper svært avgrenset forurensning. Det kan være konkurranse om arealene lokalt, men kremasjon er ikke mer miljøvennlig enn kistegravlegging.

Økonomiske forhold:

For den enkelte innbygger vil gratis kremasjon bety at man som innbygger likebehandles uavhengig av valg av gravferdsform.

For Asker kommunen vil det medføre en tilleggsbevilgning til Asker kirkelige fellesråd.

Sosiale forhold:

En likebehandling i forhold til kostnad ved valg av gravferdsform vil for enkelte ha betydning for mulighet til å velge den gravferdsformen de ønsker, eller som samsvarer med religiøse eller livssynsmessige behov.

4. Tidligere behandling

Kommunestyret vedtok handlingsprogrammet 2022 – 2025, i sak 90/21. Det ble samtidig vedtatt en rekke verbalforslag. Her refereres punkt 10 om gravlegging:

Punkt 10. Gravlegging

Det er i øyeblikket valgfritt for innbyggere om man ønsker kremasjon eller kistegravlegging etter sin død. Dette medfører flere avveininger for en kommune. Eksempelvis er det arealkrevende å legge til rette for kistegraver, noe man blant annet ser i diskusjonen rundt plassering av ny gravplass i vår kommune. Det kan derfor synes som det ville være hensiktsmessig å øke informasjon om kremering,

samt finne insentiver for økt kremeringsgrad. Noe som imidlertid kompliserer det hele, er at det ikke finnes eget krematorium i Asker, og at kapasiteten på Haslum er i ferd med å bli sprengt.

Vedtak:

Kommunedirektøren kommer tilbake til formannskap med en sak som skisserer mulige løsninger for å øke kremasjonsgraden. Aspekter i denne sammenheng kan være å senke kremasjonsavgiften ytterligere, alternativt sette den til 0 slik Oslo har gjort, og også vurdere muligheter for etablering av krematorium i Asker.

Votering: Vedtatt, mot 1 stemme (Røed, FrP).

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren støtter den prinsipielle tanken om likebehandling av innbyggerne i møte med valg av gravferdsform. Kommunedirektøren ser også at reduksjon av kremasjonsavgiften på sikt kan gi en liten økning i kremasjonsandel og dermed skyve behovet for utvidet gravplassareal noe ut i tid.

Samtidig mener kommunedirektøren at det er opp til statlige myndigheter å tilrettelegge lovverket slik at likebehandling oppnås. Gitt den økonomiske situasjonen for kommunen mener kommunedirektøren at tiden ikke er inne for å gå lenger enn gravferdsloven krever. Kommunedirektøren anbefaler derfor alternativ 1, der kremasjonsavgiften videreføres på dagens nivå.

Kommunedirektøren ser at kremasjonskapasiteten på Østlandet som helhet er tilfredsstillende pr. i dag. Kommunedirektøren anbefaler derfor ikke at Asker kommune igangsetter utredning med tanke på å etablere et krematorium nå.

Ettersom kapasiteten ved Bærum krematorium er ganske sprengt, anbefaler kommunedirektøren at Asker kirkelige fellesråd, tar kontakt med Oslo kommune med tanke på å inngå en avtale om å benytte deres tjenester ved behov.

Kommunedirektøren anbefaler at Asker kirkelige fellesråd og Eiendomsavdelingen, ved etablering av nye gravplasser påser at urnelundene blir innbydende og tiltalende. Det kan også vurderes i pågående og nye prosjekter om det skal tilrettelegges for nye gravferds- og kremasjonsmetoder, herunder om det skal søkes om at Asker kommune kan ha et forsøksprosjekt med tanke på mer miljøvennlige metoder. Dersom det aktualiseres, vil kommunedirektøren komme tilbake med ny politisk sak.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

- Asker kirkelige fellesråd, høringsinnspill til kommuneplanens arealdel 3.6.22.
  - Trossamfunnsloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-04-24-31>
  - NOU 2014:2 Lik og likskap, om betaling for kremasjon, gravlegging, og grav <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/NOU-2014-2/id752071/>
  - Gravferdsloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1996-06-07-32>
  - Rapport – Krematorievirksomheten i Norge**. November 2022 <https://gravplasskultur.no/wp-content/uploads/2022/03/rapport-kremasjonsvirksomheten-i-norge.pdf>
-

Saksframlegg

Arkivsak
22/18132-1

Saksbehandler
Alf Kaare Stokker

Behandles av
Ungdomsrådet
Utvalg for oppvekst
Utvalg for medborgerskap
Formannskapet

Møtedato
24.11.2022
29.11.2022
01.12.2022
06.12.2022

Sætre barneskole og ungdomsskole - lokasjon og løsning

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Mulighetsstudie for ny barneskole i Sætre skolekrets på Grytnes legges til grunn for den videre planleggingen.
2. Ny ungdomsskole på Sætre lokaliseres på Grytnes - Alternativ A.
3. Det legges opp til at skoleanlegget gjennomføres i to trinn:
  - a) Trinn 1: Barneskole og flerbrukshall/turnhall (2026/27)
  - b) Trinn 2: Ny ungdomsskole (når kapasitetsbehovet tilsier dette)
4. Reguleringsarbeid, skisse og forprosjekt for ny barneskole, ungdomsskole og flerbrukshall/turnhall på Grytnes – alternativ A startes opp.
5. Avsatte midler på 60,5 MNOK i forslag til Handlingsprogram 2023-2026 for ny turnhall i Asker Syd søkes innarbeidet i skoleprosjektet på Grytnes for realisering av turnhall kombinert med spilleflate for ballspill.
6. Kommunedirektøren kommer tilbake med ny sak når skisse og forprosjekt foreligger.

1. Sammendrag og konklusjon

For Sætre skolekrets er det i dag for liten kapasitet på eksisterende barne- og ungdomsskole. 22.06.21 ble det vedtatt i formannskapet at det etableres ny barneskole og ungdomsskole i Sætre skolekrets og at det utarbeidet mulighetsstudie og tomte vurdering for plassering av ny barneskole på Grytnes, og tre mulige plasseringer for ny ungdomsskole i Sætre – Åros.

Målet for studien er å avdekke hvilke tomter eller kombinasjon av tomter som gir best mulig forutsetning for god tjenesteutøvelse, ivaretar FNs bærekraftsmål, samt at tomten dekker behovene til Asker kommunes befolkning i dag og i fremtiden.

Det er vurdert følgende tre alternativer:

- Alternativ A: Ungdomsskole på Grytnes, sammen med ny barneskole
- Alternativ B: Kun ungdomsskole i Åsveien
- Alternativ C: Kun ungdomsskole på Beston

Alt A med samlokalisering av barne- og ungdomsskole på Grytnes gir kommunen lavest kostnader og er det mest bærekraftige alternativet. Sambruk av arealene på skolene, videre bruk av Sætrehallen, samt å bygge ny turnhall kombinert med ballspillflate gir kommunen et fremtidsrettet skole-, idretts og kulturtilbud på Sætre.

Mulighetsstudiet viser at alternativ B og C vil medføre flere kvadratmeter nybygg for å oppnå samme funksjon, samt at tomtene er svært vanskelige å bygge på.

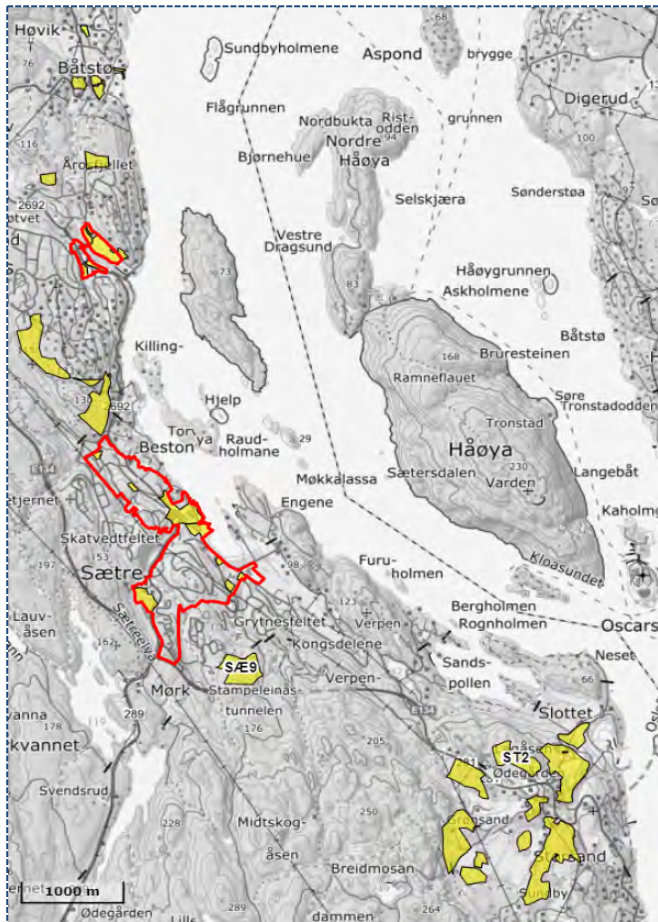
Kommunedirektøren anbefaler alternativ A med samlokalisering av barneskole med flerbrukshall og ungdomsskole på Grytnes, og at skoleanlegget gjennomføres i to trinn.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Forslag til kommuneplan for Asker 2022-2034 definerer Sætre som et av kommunes prioriterte vekstområder. Fortetnings- og vekstområdet er definert med en maks gangavstand på 1 km til sentrumsområdet.

I tillegg foreslår kommuneplanens boligbyggeprogram flere nye boligfelt innenfor ungdomsskolekretsen, jf. figur under. Disse er fordelt med 305 nye boenheter innenfor Frydenlund barneskolekrets og 1507 innenfor Sætre barneskolekrets. Utbygging på Storsand vil være avhengig av at ny gang- og sykkelvei fra Storsand til Grytnes, blir ferdigstilt. Denne er ferdig regulert.

Kommunen vedtok ny kretsgrense for Sætre ungdomsskole 04.04.22, slik at hele Frydenlund barneskolekrets flyttes fra Røyken og Slemmestad ungdomsskolekretser til Sætre ungdomsskolekrets.

Samlet sett er det er for liten kapasitet på dagens barneskole og ungdomsskole. Dagens barneskole ligger innenfor grønn faresone – trykksone på 2 kPa fra Chemring Nobel. Ny og større skole må derfor plasseres på en annen tomt.

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021 – 2033 har prioritert et nytt nærmiljøanlegg/aktivitetspark på nye Sætre skole.

Befolkningsframskriving viser at det er lite kapasitet på eksisterende barneskole på Sætre i dag og fremover. Etter 2033 er det underkapasitet på eksisterende barneskole. Kapasiteten på dagens ungdomsskole på Grytnes er for liten. Allerede i 2024 blir det underkapasitet og behov for midlertidige tiltak. Ved fullføring av

ny barneskole i 2026/2027 så ser vi mulighet for kapasitet i deler av den nye barneskolen for noen ungdomsskoleklasser. Videre ser vi på muligheten for bruk av den «gamle» eksisterende barneskolen på Sætre for midlertidig ungdomsskole også i en fremtidig byggeperiode for ungdomsskolen. Dette kommer vi tilbake til i egen sak.

Det er videre behov for en ny turnhall, som erstatning for lokaler Slemmestad og Omegn Turn leier i et industribygg i Åros, bla. basert på midlertidig brukstillatelse av lokalene. Lokalene her er i utgangspunktet dårlig egnet til slikt formål, men foreningen har ikke vært i stand til å finne alternative lokaler til sin virksomhet.

Ny turnhall har høyeste prioritet i vedtatt temaplan for Friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet i kategorien for haller.

I sak 149/22 «Ny turnhall, valg av tomt» behandlet i FSK møte den 21. juni i år ble følgende vedtatt;

- 1) *Asker kommune arbeider for at midlertidig brukstillatelse i nåværende lokaler i Åros videreføres til ny turnhall ferdigstilles.*
- 2) *Kommunedirektøren bes om å arbeide videre med Tomt F i Åros og tomt G ved ny Sætre skole. Et nytt saksfremlegg må vise kostnadsoverslag, tidslinjer for regulering og mulig gjennomføring samt en vurdering av synergier med andre lag/foreninger eller skole/lokalsamfunn.*
- 3) *Mulighetsstudie for ny turnhall iverksettes. Kr 500 000 til mulighetsstudie innarbeides i 2. tertial 2022.*
- 4) *Tidspunkt for gjennomføring av idrettshall på Nesbru opprettholdes i tråd med intensjonsavtale inngått med Viken fylkeskommune.*

Denne saken søker å innfri vedtaks punkt 2 i ovennevnte sak, som anses å kunne utgjøre den raskeste og sannsynligvis den økonomisk mest gunstige måten for Asker kommune å følge opp behovet for en turnhall i den sydlige delen av kommunen. Samlokalisering av funksjoner og sambruk av lokaler som garderobes/dusjrom, møteromsfunksjoner etc. vurderes som fornuftig, og antas å medvirke til god utnyttelse av lokaler i en ny skole og idrettsanlegg.

Det er vedtatt at ny barneskole skal ligge på Grytnes. Det er tre alternative plasseringer av den nye ungdomsskolen og hall / flerbrukshall / turnhall:

- A. Barne- og ungdomsskole på Grytnes med hall
- B. Barneskole på Grytnes med liten hall og ungdomsskole ved Åsveien med flerbrukshall
- C. Barneskole på Grytnes med liten hall og ungdomsskole på Beston med flerbrukshall

Utredningen har følgende vurdering av de tre alternativene:

Alternativ A: Grytnes

- Formelle juridiske forhold: Tomten er uregulert, og deler av tomten må erverves. Det er registrert automatisk fredete kulturminner på tomten, men det er gitt signaler fra fylkeskommunen om at disse kan frigis. Det er ikke registrert naturmangfold i området.
- Mobilitet og logistikk: Gangavstand fra sentrum og busstopp langs fortau. Tilgjengelig med elektrisk rullestol. Atkomst med buss og bil går i noe trangt og bratt terreng. Trafikksikkerhetstiltak og kryssutbedring for veien fra Sætre/Søndre Sætrevei til Grytnes/Langsethveien/Stikkvannsveien må vurderes i det videre arbeidet.
- Egnethet for skoleformål: Godt egnede uteområder for lek og aktivitet med natur, turveinett, skiløype og lysløype. Behov for midlertidige bygg i anleggsperioden ved bygging av ungdomsskolen. Ikke støy, forurensning eller høyspentledning.

- Natur, økologi og grunnforhold: Nedbygging av skogsområde. Gode solforhold og ikke flomutfordringer. Utfordrende terreng kan gi overskudd av steinmasser.
- Identitet, kultur og likeverd: Stort potensiale for å kunne etablere et større nærmiljøanlegg som kan brukes av skole, nabolag og idrettslag. Universelt utformet atkomst, men høydeforskjeller gjør at det kan være vanskelig å få alt utearealet tilgjengelig med rullestol.
- Klimafotavtrykk og sirkulærøkonomi: Samlokalisering av barne- og ungdomsskole gir større klimagevinst enn de to andre alternativene. Stort potensiale for sambruk med Sætrehallen og andre funksjoner i sentrum og Graabein stadion.
- Skolevei: Elever som ikke har krav på skolebuss, vil kunne få en trygg skolevei, dersom snarveier etableres som stier til tilgrensende boligområder, og dagens fortau / gang- og sykkelvei langs Stikkvannsveien oppgraderes slik at krav til universell utforming blir tilfredsstillt, (hull i asfalt, kanter, kontrast mm). Ny gang- og sykkelvei til Storsand vil være viktig for skolebarna i den delen av kommunen. Elever fra områdene nord for Stordammen må skysses med skolebuss, bl.a. fordi Hurumveien hverken har fortau eller gang- og sykkelvei forbi Kastet der det er spesielt trangt.

Alternativ B: Åsveien

- Formelle juridiske forhold: Tomten er regulert og kommunal. Det er hensynssone langs elven som strekker seg inn på tomten.
- Mobilitet og logistikk: Gangavstand fra sentrum og busstopp langs fortau og gang-/sykkelvei. Det er ikke registrert om denne er tilgjengelig med elektrisk rullestol. Grei atkomst med buss og bil, men trangt og utfordrende terreng for selve atkomstsonen. Regulert rundkjøring som er plassert inn på tomten,
- Egnethet for skoleformål: Smal og bratt tomt. Ikke tilstrekkelig uteareal. Deler av dette arealet må ligge på tak, og utfordrende å tilfredsstillt krav om universell utforming. Støy fra veianlegg. Mulig å etablere atkomst til tur- og løypenettet gjennom boligområde.
- Natur, økologi og grunnforhold: Gode solforhold. Bart fjell. Ikke flomutsatt bortsett fra område langs elven. Betydelige terrengforskjeller og store masser som må håndteres.
- Identitet, kultur og likeverd: Området ligger i utkanten av boligområde ved et næringsområde. Ikke like godt egnet som nærmiljøanlegg, bl.a. fordi det er vanskelig å oppnå universell utforming.
- Klimafotavtrykk og sirkulærøkonomi: Åsveien gir lavere i totale utslipp enn Beston og omtrent likt i utslipp per areal, men høyere utslipp enn Grytnes. Vanskelig å oppnå sambruk med etablerte funksjoner i Sætre.
- Skolevei: Elever som ikke har krav på skolebuss, vil kunne få en trygg skolevei langs Sætrebakken. Tilgjengelighet er ikke kartlagt, så det er uklart om bl.a. Sætrebakken er mulig å kjøre med elektrisk rullestol. Ungdommene fra områdene

nord for Stordammen vil bli skyssset med skolebuss, bl.a. fordi Hurumveien verken har fortau eller gang- og sykkelvei forbi Kastet der det er spesielt trangt.

Alternativ C: Beston

- Formelle juridiske forhold: Uregulert og ikke kommunal. Grenser til område med automatisk fredete kulturminner. Ikke gjennomført naturmangfoldsregistrering. Nedbygging av landbruksjord. Det er kommet innsigelser til kommuneplanen på nedbygging av landbruksjord.
- Mobilitet og logistikk: Gangatkomst fra Sætre og Åros, men ikke fortau eller gang-/sykkelvei helt frem. For trangt til å få til en god atkomstsituasjon.
- Egnethet for skoleformål: Høyspentledning, kantsone langs bekk, flomsituasjon og stigende terreng i nord gjør at bebyggelsen må legges på et opphøyd område og tomten blir smal og trang. Ikke mulig å oppnå tilstrekkelig uteareal.
- Natur, økologi og grunnforhold: Nedbygging av matjord, dårlige grunnforhold med marin avsetning og innenfor aktsomhetsområde for flom. Gode solforhold.
- Identitet, kultur og likeverd: Dersom det er mulig å etablere trygg atkomst, kan området fungere som nærmiljøanlegg for både Åros og Sætre, men tomten er liten.
- Klimafotavtrykk og sirkulærøkonomi: Beston ligger høyere i totale utslipp enn Grytnes og Åsveien. Vanskelig å oppnå sambruk med etablerte funksjoner i Sætre og Åros.
- Skolevei: Selv om elevene fra områdene nord for Stordammen har kort vei, vil de bli skyssset med skolebuss bl.a. fordi Hurumveien verken har fortau eller gang- og sykkelvei forbi Kastet der det er spesielt trangt.

Vurderingstema	A Grytnes	B Åsveien	C Beston
Formelle juridiske forhold			
Eiendom			
Reguleringsforhold / reguleringsrisiko			
Kulturminner			
Naturmangfold - naturverdier			
Mobilitet			
Kobling mot tettsted/område			
Kobling til eksisterende funksjoner/sambruk			
Bygger opp om fortetting/kompakt utvikling			
Adkomst til eiendommen			
Tilgjengelighet for syklist og myke trafikanter			
Tilgjengelighet til kollektiv			
Orientering og lesbarhet			
Egnethet for skoleformål			
Byggbarhet			
Behov for midlertidige skolebygg			
Tilgjengelige uteområder			
Nærhet og tilgang til andre uteområder / natur			
Naboforhold			
Forurensning			
Støy			
Høyspentledning			
Natur, økologi og grunnforhold			
Landbruksareal			
Lokalklimatiske forhold			
Flom og havnivåstigning			
Grunnforhold			
Topografi og massebalanse			
Identitet, kultur og likeverd			
Potensiale som nærmiljøanlegg			
Universell utforming			
Klimagassreduksjon og sirkulærøkonomi			
kg CO2e/m2 BTA år (A1-A3, A4, B4-B5)			
Sambruk			

Vurderingsmatrise, grønt er OK, gult gir noen utfordringer, rødt er meget vanskelig

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Sætre barne- og ungdomsskole vil være relevant for:

Nr.3 God helse og livskvalitet for alle: ansatte og brukere får ny lokasjon i nye bygg, med bedre dagslysforhold, stabilt innelima, gode funksjoner og god uteplass.

Nr. 4 God utdanning: alle barn og unge skal ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer trivsel og

læring.

Nr. 7 Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi. Energieffektivt og miljøvennlig nybygg med lavt energibehov. Det vil være mulig å få effektiv bruk av solceller i Alt A.

Nr. 9 Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon.

Nr. 10 Mindre ulikheter: En stor satsing på en ny og framtidsrettet offentlig barne og ungdomsskole som vil være inkluderende og gi mindre ulikheter.

Nr. 11 Bærekraftig samfunn og byer: nye bygg gir redusert klimagassutslipp til drift/oppvarming, og det vil bygges med søkelys på bærekraftig materialbruk med gjenbruk. Prosjektet kan også omfatte utvikling og innovative løsninger som kan evalueres og benyttes i fremtidige prosjekter. Alt A skaper også et oppvekstsenter på Sætre som også gir flere muligheter for idrett og kulturliv.

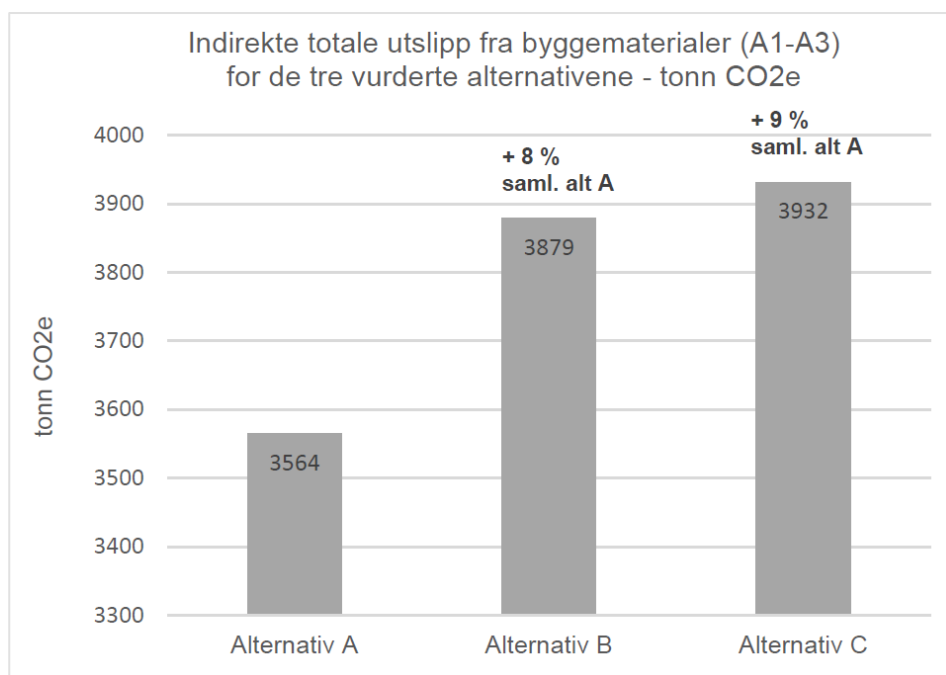
Nr. 12 Sikre bærekraftig forbruks- og produksjonsmønstre:

- ✓ 12.2 Innen 2030 oppnå bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser

- ✓ 12.5 Innen 2030 redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk
- ✓ 12.7 Fremme bærekraftige ordninger for offentlige anskaffelse

Resultater og vurderinger - totale utslipp (A1-A3 el. GWP)

Det er et overordnet mål å redusere de totale klimautslippene. Da er både sambruk og det å bygge mindre svært sentralt. Figuren og tabellen under viser de totale klimagassutslippene fra materialbruk (produksjonsfase A1-A3) fra de tre alternativene. Den prosentvise økningen i utslippene sammenliknet med alternativ A er også illustrert.

	tonn CO ₂ e (A1-A3)	Nominell økning i tonn CO ₂ e (A1-A3) saml. A	% vis økning saml. A
Alternativ A	ca. 3564 tonn CO ₂ e	—	—
Alternativ B	ca. 3879 tonn CO ₂ e	315 tonn CO ₂ e	8 %
Alternativ C	ca. 3932 tonn CO ₂ e	367 tonn CO ₂ e	9 %

For å nå mål om å redusere de totale klimagassutslippene, er det å bygge mindre det beste alternativet. Klimagevinsten er størst ved å bygge mindre areal og særlig ved å bygge mindre under bakken, men dersom det skal bygges en ungdomsskole, er klimafotavtrykket minst ved å samlokalisere ungdomsskole- og flerbrukshall på Grytnes sammenlignet med Beston og Åsveien. Dette fordi bygningskropp og arealer kan sambrukes, noe som gir et lavere klimafotavtrykk per bygg. Ved alternativ B og C er det lagt til grunn at det etableres en liten flerbrukshall på Grytnes og en stor flerbrukshall i forbindelse med ny ungdomsskole for å kunne dekke elevenes behov i kroppsøvningsfaget. Av de tre kombinasjonsalternativene gir Grytnes lavest klimafotavtrykk, og en kan spare mellom hhv. 315-367 tonn CO₂e sammenliknet med Åsveien og Beston.

4. Tidligere behandling

Sak 145/21 «Vurdering av skoletomter i Sætre-Åros»

Sak 149/22 «Ny turnhall, valg av tomt»

5. Kommunedirektørens vurdering

Det er behov for ny barneskole på Sætre. En samlokalisering med ny ungdomsskole på Grytnes vil gi sambruksfordeler for skolene, Sætre/Graabeinhallen og lokalsamfunnet på Sætre. Ny turnhall som lokaliseres sammen med skolene vil gi Slemmestad og Omegn Turn og skolene, muligheter til et spennende samarbeid som kan videreutvikle turnforeningen og kroppsøvningsfaget på skolene.

Prosjektet med barneskole og turnhall med spilleflate kan også realiseres relativt raskt, med ferdigstillelse til 2026/2027.

Kostnadene med alternativ A på Grytnes søkes å holdes innenfor avsetning i forslag til handlingsprogram 2023-2026 for barneskolen, så langt dette er mulig. I tillegg kommer avsetning for ny turnhall på 60,5MNOK. Dette gir prosjektet en større samlet finansiering og vurderes som det beste økonomiske alternativet for kommunen. Pr i dag vurderes denne avsetningen i Handlingsprogrammet som svært minimalistisk. Gitt stor prisstigning og usikkerhet i markedet kommer kommunedirektøren tilbake med egen sak på realistisk ramme for prosjektet på et senere tidspunkt.

Når det gjelder gjennomføring av ungdomsskolen, vil denne bli bygget på et senere tidspunkt, når kapasitetsbehovet utløser dette. Inntil videre vil kapasitetsbehovet kunne løses gjennom midlertidige tiltak og ved disponering av ledige lokaler i den nye barneskolen. Anslått ferdigstillelse for ungdomsskolen kan være 2030.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Illustrasjonshefte

Temakart gangavstand og skolevei

Temakart flom

Temakart naturtyper og friluftsliv

Tema og evalueringskriterier

Oppsummering i bærekraftsworkshop 21.01.2022

Innledende klimagassbudsjett for mulighetsstudien Sætre skole

Skolevei

Mulighetsstudie rapport

Saksprotokoll

Arivsak
22/18132

Saksbehandler
Alf Kaare Stokker

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	24.11.2022	48/22
1 Utvalg for oppvekst	29.11.2022	61/22
2 Utvalg for medborgerskap	01.12.2022	56/22
3 Formannskapet	06.12.2022	242/22

Sætre barneskole og ungdomsskole - lokasjon og løsning

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 48/22

Behandling

Avdelingsleder Klaus Øiseth innledet saken og svarte på oppklarende spørsmål.

Kommunedirektørens innstilling i 6 punkter ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Mulighetsstudie for ny barneskole i Sætre skolekrets på Grytnes legges til grunn for den videre planleggingen.
2. Ny ungdomsskole på Sætre lokaliseres på Grytnes - Alternativ A.
3. Det legges opp til at skoleanlegget gjennomføres i to trinn:
  - a) Trinn 1: Barneskole og flerbrukshall/turnhall (2026/27)
  - b) Trinn 2: Ny ungdomsskole (når kapasitetsbehovet tilsier dette)
4. Reguleringsarbeid, skisse og forprosjekt for ny barneskole, ungdomsskole og flerbrukshall/turnhall på Grytnes – alternativ A startes opp.
5. Avsatte midler på 60,5 MNOK i forslag til Handlingsprogram 2023-2026 for ny turnhall i Asker Syd søkes innarbeidet i skoleprosjektet på Grytnes for realisering av turnhall kombinert med spilleflate for ballspill.

6. Kommunedirektøren kommer tilbake med ny sak når skisse og forprosjekt foreligger.

Saksprotokoll

Arivsak
22/18132

Saksbehandler
Alf Kaare Stokker

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	24.11.2022	48/22
1 Utvalg for oppvekst	29.11.2022	61/22
2 Utvalg for medborgerskap	01.12.2022	56/22
3 Formannskapet	06.12.2022	242/22

Sætre barneskole og ungdomsskole - lokasjon og løsning

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 29.11.2022 sak 61/22

Behandling

Prosjektleder Alf Kaare Stokker innledet til saken og besvarte spørsmål.

Leder Oddvar Igland (Sp) fremmet følgende 3 tilleggspunkt på vegne av Sp, H, V og uavhengig varamedlem Kristin Walstad:

- «7. *Kommunedirektøren bes gå i dialog med Graabein IF om mulig alternativ plassering av flerbrukshall/turnhall i tilknytning til Sætrehallen. Dette innarbeides eventuelt i ny sak om skisse og forprosjekt, jfr. punkt 6 over.*
8. *Kommunedirektøren bes om å legge fram sak om standard rom og funksjonsprogram for skoleanlegg så snart som mulig. Denne legges til grunn for utarbeidelse av skisse og forprosjekt for bygging av ny barneskole på Grytnes.*
9. *I det videre arbeidet med prosjektet må det legges godt til rette for gange, sykkel og kollektivtransport til skolen, samt trafiksikkerhet i skolens nærområde. Spesielt fra Åros til Sætre er det viktig med en god gang- og sykkelvei, også for å binde de to tettstedene tettere sammen.»*

Kommunedirektøres forslagspunkt 1 til 6 ble enstemmig vedtatt.

Leder Iglands (Sp) forslag til nytt punkt 7 ble vedtatt mot 4 stemmer (Dahl R, Steine MDG, Gabrielsen og Kjølén Ap)

Leder Iglands (Sp) forslag til nytt punkt 8 og 9 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Mulighetsstudie for ny barneskole i Sætre skolekrets på Grytnes legges til grunn for den videre planleggingen.
2. Ny ungdomsskole på Sætre lokaliseres på Grytnes - Alternativ A.
3. Det legges opp til at skoleanlegget gjennomføres i to trinn:
  - a) Trinn 1: Barneskole og flerbrukshall/turnhall (2026/27)
  - b) Trinn 2: Ny ungdomsskole (når kapasitetsbehovet tilsier dette)
4. Reguleringsarbeid, skisse og forprosjekt for ny barneskole, ungdomsskole og flerbrukshall/turnhall på Grytnes – alternativ A startes opp.
5. Avsatte midler på 60,5 MNOK i forslag til Handlingsprogram 2023-2026 for ny turnhall i Asker Syd søkes innarbeidet i skoleprosjektet på Grytnes for realisering av turnhall kombinert med spilleflate for ballspill.
6. Kommunedirektøren kommer tilbake med ny sak når skisse og forprosjekt foreligger.
7. Kommunedirektøren bes gå i dialog med Graabein IF om mulig alternativ plassering av flerbrukshall/turnhall i tilknytning til Sætrehallen. Dette innarbeides eventuelt i ny sak om skisse og forprosjekt, jfr. punkt 6 over.
8. Kommunedirektøren bes om å legge fram sak om standard rom og funksjonsprogram for skoleanlegg så snart som mulig. Denne legges til grunn for utarbeidelse av skisse og forprosjekt for bygging av ny barneskole på
9. Grytnes.

I det videre arbeidet med prosjektet må det legges godt til rette for gange, sykkel og kollektivtransport til skolen, samt trafikkikkerhet i skolens nærområde. Spesielt fra Åros til Sætre er det viktig med en god gang- og sykkelvei, også for å binde de to tettstedene tettere sammen.

Saksframlegg

Arkivsak
22/19159-1

Saksbehandler
Elizabeth Lie

Behandles av
Utvalg for medborgerskap
Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet

Møtedato
01.12.2022
01.12.2022
10.01.2023

Orientering om arbeidet med «Sammen for Asker» - Asker kommunes handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Forslag til handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene tas til orientering.
2. Det legges frem en politisk sak med konkretisering og oppfølging av tiltak i løpet av 2023.
3. Kommunedirektøren får fullmakt til å igangsette arbeidet med Asker kommunes desitinasjonsledelse som en prøveperiode på ett år. I prøveperioden styrkes tjenesteområde Samfunnsutvikling med kr. 1 mill. samt en stilling som dekkes opp med en tilsvarende reduksjon i tjenesteområde Medborgerskap. Endringen søkes innarbeidet i 1. tertialrapport 2023.
4. Asker kommune baserer arbeidet med å bidra til bedre rammebetingelser for opplevelsesnæringene på de tre foreslåtte bærende produktkonseptene; «Skattkisten», «To fjorder – en kyst» og «Bærekraftige arrangementer».

1. Sammendrag og konklusjon

Gjennom et bredt og entusiastisk samarbeid mellom Asker kommune og ulike aktører i reiselivsnæringen har det blitt lagt premisser for å svare ut en bestilling på en handlingsplan for opplevelsesnæringene og iverksette viktige strategier fra Asker

kommunes temaplaner. Firmaet 2469 Reiselivsutvikling AS ble høsten 2022 engasjert til å bistå i arbeidet. 2469 Reiselivsutvikling har nå utarbeidet et forslag til en handlingsplan som skal bearbeides videre og vedtas politisk.

Handlingsplanen foreslår å bygge en profil for Asker kommune gjennom å løfte frem tre produktkonsepter. Disse konseptene er «Skattkisten», «To fjorder – en kyst» og «Bærekraftige arrangementer». Kommunedirektøren anbefaler i denne saken å gå videre med disse tre konseptene og se på konkrete tiltak for å utvikle dem.

Handlingsplanen legger vekt på at Asker har behov for å koordinere sine reiselivsaktiviteter, ulike tiltak for å styrke kommunens profil, innsats for å tilrettelegge for besøkende og mottak av forespørsler knyttet til arrangementer. Dette gjelder både kommunen selv og andre aktørers innsats. Andre vellykkete reiselivskommuner har organisert seg i form av en samlet desitinasjonsledelse. Dette er en arbeidsform som også er i tråd med Askers involverende medborgerskapstilnærming. Kommunedirektøren anbefaler å utvikle en slik samhandlingsmodell videre.

Handlingsplanen for opplevelsesnæringene synliggjør et stort potensial for vekst i Askers arbeidsplasser og omsetning innenfor reiseliv og vil bli fulgt opp av kommunens interne næringsteam samt bli konkretisert og videreutviklet sammen med næringsliv, lag, organisasjoner og interesserte innbyggere.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Arbeidet med Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringen har hatt bred forankring i hele Asker og er basert på samhandling både internt og eksternt. Arbeidet startet mars 2021 med møter, samlinger, studietur og kick off.¹ Med planen skal Asker kommune bidra med gode rammebetingelser og tilrettelagt infrastruktur, som skal stimulere til bærekraftig reiseliv, med høy lokal verdiskaping, basert på kystnære og naturbaserte fortrinn.² Asker kommune skal bidra til å bygge merkevaren Asker, det skal være et godt sted å bo, drive næring og godt sted å komme på besøk.

Forankring og overordnede planer

I behandlingen av det første økonomi- og handlingsprogrammet³ i den nye sammenslåtte Asker kommune, ble det vedtatt et oversendelsesforslag om å utarbeide en strategi for opplevelsesnæringene. En slik strategi var også et sterkt

---

¹ Se vedlagte Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæring i Asker 2023-25 «Sammen for Asker 2030» for mer om medvirkningsprosesser og samhandling i utarbeidelse av planen

² For mer om Askers fortrinn innen reiseliv og lokal verdiskaping, se vedlagte handlingsplan

³ [Politiske møter og dokumenter | Asker kommune](#)

ønske i intensjonsavtalen for kommunesammenslåingen.⁴ Formannskapet vedtok i april 2021 mandat for en arbeidsgruppe som skulle utarbeide en handlingsplan og tiltaket har også blitt tilført midler til å løse oppgaven.⁵

Handlingsplan for opplevelsesnæringene er også inkludert i strategier i flere strategiske temaplaner i Asker kommune.⁶ Viktige fellestrekk i alle strategiene er de flotte tettstedene i Askers lokale fortrinn, samarbeid mellom ulike aktører – kommunale, frivillige, innbyggere og næringsaktører – samt bærekraftperspektivet.

Handlingsplanen, som er vedlagt denne saken, er utarbeidet av 2469 Reiselivsutvikling AS. Arbeidet har vært organisert med en styringsgruppe (kommunedirektørens ledergruppe) som beslutningsgruppe og en arbeidsgruppe som har i oppdrag «Å utvikle en handlingsplan for opplevelsesnæringen med tiltak på kort og lang sikt».

Askers reiseliv og opplevelsesnæringer

I handlingsplanen er *reiseliv* definert som en samlebetegnelse for næring som dekker etterspørsel fra reisende som befinner seg utenfor eget hjemmeområde. Reiselivet er folk som kommer på besøk, inkludert kortreiste besøk som kommer fra egen kommune. I følge 2469 Reiselivsutvikling, er det samspillet mellom næring, frivillige og kommunen som vil styrke opplevelsene i Asker kommune. 9 av 10 nordmenn reiser på ferie og det vil ha stor betydning for reiselivsaktørene i nærområdet at flere besøker Askers strender, stier og serveringssteder.

Opplevelsesnæring er identifisert som den hurtigst voksende reiselivstrenden i globalt perspektiv. Reiselivet beveger seg fra forutsigbarhet, strandliv og hotell til et reiseliv preget av opplevelser og aktivitet. Den enkelte gjest velger selv hva ferien skal inneholde, og stadig flere ønsker å bli kjent med stedet og dets innbyggere, og ikke bare dra fordelen av et behagelig klima eller visuelle kvaliteter. Opplevelsesturisten er turisten som ønsker natur, aktivitet, kultur og matopplevelser, og dekker derfor også begrepet kulturturisme.

Asker kommune er en langstrakt kommune med 173 km kystlinje, seks kommersielle overnattingsbedrifter, fire campingplasser, 70-talls serveringssteder og et bredt utvalg opplevelsesleverandører. Asker hadde 149 244 kommersielle overnattinger i

---

⁴ Oversendelsesforslaget lød: «Intensjonsavtalen for sammenslåingen av Røyken, Hurum og Asker var tydelig på at opplevelsesnæringene var viktige for den nye kommunen ved at «Det etableres en strategi for opplevelsesnæringen i den nye kommunen basert på kystkultur, historie og reiseliv.» Det ble videre understreket at kommunens nye temaplan for næring skulle ta opp i seg viktige problemstillinger knyttet til reiseliv og opplevelsesnæringer.

⁵ [Reiseliv i Asker kommune - handlingsplan for opplevelsesnæringene basert på kystkultur, historie og reiseliv](#)

⁶ Vedlagte handlingsplan redegjør for alle strategiene i vedtatte temaplaner som griper inn i tematikken reiseliv og opplevelsesnæringene.

2019 og en verdiskaping innen reiselivet på kr. 360 mill. Kommunen er, med sine over 4.000 fritidsboliger, en av Norges største hyttekommuner og fjerde største kommune når det gjelder sommerhytter.

Reiselivet er en avgjørende driver for samfunnsutvikling i flere deler av kommunen som består av mange tettsteder med et tydelig særpreg. Askers landskap karakteriseres av profilene til noen fjelltopper, små dalfører, mange vann og en skjærgård med kyststien som gir tilrettelagte turmuligheter langs hele kysten. Flere av stedene i Asker har badestrender i sentrum og store deler av marka er tilgjengelig for friluftsopplevelser hele året.

Kultur er både historie og nåtid i Asker som har steder, bygninger, minnesmerker og foreninger som bygger opp om kommunens kulturelle bakgrunn. Opplevelsesdestinasjonen Asker har et godt og attraktivt kulturtilbud i hele kulturfeltet som tilbys publikum og gjennom aktiv deltakelse for lokalbefolkningen. Opplevelsesnæringen i Asker er sammensatt og bedriftene er ulik i størrelse, modenhet og betydning for lokalsamfunnet.

Utfordringene som har kommet frem i arbeidet med handlingsplanen, er at driftsmarginen i reiselivsbedriftene i Asker er lav med et gjennomsnitt i 2019 på 2,2 % målt mot landsgjennomsnittet som er 3,5 %. I 2019 var det totalt 1 065 sysselsatte i reiselivsnæringen i Asker. Dette utgjorde rundt 4 % av alle sysselsatte i kommunen. I tillegg til overnattingsgjester på de kommersielle bedriftene var det i 2019 over 74 000 overnattingen på Airbnb-anlegg i kommunen. Anslagsvis er det over 347 000 gjestedøgn på private hytter i Asker per år.

Styrkene ved Asker som opplevelsesdestinasjon som ble identifisert i dette arbeidet er, i tillegg til beliggenheten, naturen med kystlinjen, de koselige små stedene og nærhet til marka. Dette i kombinasjon med kulturhistorien og et fremoverlent næringsliv. Frivilligheten står sterkt i Asker, spesielt innen idretten. Svakheten er mangel på attraksjonskraft og en tydelig profil, mens mulighetene ligger i en positiv prognose for markedsutviklingen mot 2030 og en tydeligere posisjonering i målgruppene av Asker.

Forslag til bærende produktkonsepter

Valget av de bærende produktkonseptene skal bidra til å tydeliggjøre hva Asker er best på som opplevelsesdestinasjon. De representerer satsingsområder for utvikling av flere attraksjoner og produkter. Bærende produktkonsepter med en tydelig lokal tilnærming gjør det lettere å skille opplevelsene i Asker fra tilsvarende opplevelser, aktiviteter og produkter andre steder.

I tillegg til de bærende produktkonseptene kommer aktiviteter og opplevelser som representerer viktige tilleggsv verdier ved Asker. Dette er aktiviteter og opplevelser som sammen skal bidra til at regionen framstår som særegen og autentisk, og som

bygger opp under Askers identitet. De tre foreslåtte konseptene⁷ egner seg som verktøy for stedsutvikling og som grunnlag for å utvikle opplevelser og tilbud som er attraktiv både for tilreisende og for lokalbefolkningen. De bærende produktkonseptene må, slik 2469 Reiselivsutvikling ser det, forankres i Askers «grunnfjell» som opplevelsesdestinasjon. I «grunnfjellet» finnes elementer som Asker kan bruke i sin opplevelsesproduksjon. Dette er ressurser i form av natur og kultur, mennesker og bedrifter, infrastruktur og andre ressurser som produserer opplevelser.

De tre foreslåtte konseptene er:

1. «Skattkisten»: Asker er en kommune som er rik på natur kultur og geologi, og som har et variert næringsliv med spisset kompetanse og fremtredende bedrifter i ulike bransjer. Mange av innbyggerne i Asker er ressurssterke og representerer et mangfold av ulike kulturer. Nærhet til skog og sjø i store deler av kommunen tilrettelegger for flittig bruk av naturen, i kombinasjon med kulturopplevelser. Asker har en interessant kulturhistorie og et godt kulturtilbud, og det ligger det en solid ressurs i å skape nye opplevelser basert på lokal kulturhistorie. Det er også rike mattradisjoner som sammen med lokalmatproduksjon legger grunnlaget for gode måltidsopplevelser, basert på inspirasjon ikke bare fra det norske kjøkkenet, men fra et bredt internasjonalt kjøkken.
2. «To fjorder – en kyst»: Asker har lang kystlinje, over 60 strender i to attraktive fjorder med nærhet til skogen og marka, samt tettsteder med egenart og sommeridyll. En tilrettelagt kyststi tilgjengeliggjør nærhet til sjøen på en unik måte. En rekke gjestehavner og uthavner tilrettelegger for bruk fra sjøsiden. Kysten i Asker har mange naturkvaliteter i kombinasjon med kulturminner og besøksgårder. I tillegg til aktiviteter og opplevelser på og i nærheten av sjøen, gir marka med tilrettelagte stier også muligheter for varierte friluftsopplevelser på land. Naturen gir gode rammebetingelser og en stor variasjon i ressurser for å utvikle nye opplevelser og aktiviteter, hele året. De naturbaserte ressursene i Asker er først og fremst egnet for en kombinasjon av friluftsliv og lett tilgjengelige aktiviteter.
3. «Bærekraftige arrangementer»: Asker har gode fortrinn som arrangørsted. Dette gjelder både for de som skal møtes gjennom jobben, frivillige organisasjoner eller for de som vil delta på idretts- eller kulturarrangementer. Det er ressurser i kommunen for idrettsarrangementer spesielt på og ved fjorden, i sykkelporten og i marka. Når det gjelder hallidretter har ikke Asker store publikumsarenaer, men det er rikelig med anlegg i kommunen som gjør at en kan utvikle flere breddeidrettsarrangementer. Innenfor kurs- og konferansemarkedet ligger det ubenyttede ressurser i kommunens eget

---

⁷ Se figur 20 i vedlagte handlingsplan

næringsliv/organisasjoner. Asker, med sin beliggenhet og nærmarked, vil kunne bli fremst på bærekraftige arrangementer, der hensynet til miljø, lokalsamfunn og lokal verdiskaping prioriteres.

Hovedkonklusjoner i handlingsplanen

Handlingsplanen er opptatt av at **stedsutvikling** og **reisemålsutvikling** smelter sammen. Asker består av en rekke attraktive tettsteder, med særpreg og historie. Friluftsliv, sommerturisme og reiseliv har lange tradisjoner i kommunen, og mange av tettstedene er sterkt preget av rekreative- og kulturelle aktiviteter og opplevelsesnæringer. Kommuneplanens samfunnsdel⁸ fastsetter at disse tradisjonene skal videreutvikles og foredles. Ikke minst vil opplevelses- og reiselivsnæringen være viktig i stedsutviklingen. Som konsekvens av dette må kommunene ta et større ansvar for reiselivsutviklingen, mens reiselivsaktørene må ta et større ansvar for lokalsamfunnsutviklingen.

Samhandling mellom offentlig og privat virksomhet er også en sentral konklusjon. Flere må samhandle og delta aktivt i forpliktende partnerskap for å utvikle stedet og reisemålet. Her ligger løsningen i en effektiv organisering av fellesoppgaver, for eksempel gjennom en desitinasjonsledelse. Utvikling av opplevelsesnæringen i Asker er et sammensatt utviklingsløp som involverer mange ulike aktører. Destinasjonsledelsen ivaretar samarbeidet mellom alle de aktørene som i fellesskap, formelt eller uformelt, leder utviklingen på reisemålet og i lokalsamfunnet. En god desitinasjonsledelse utøves på lokalsamfunnsnivå i et forpliktende samarbeid mellom de private næringsaktørene, de lokale interessentene (for eksempel andre næringer og innbyggerne) og kommunen. Handlingsplanen viser til kommuner som har lyktes med god destinasjonsledelse og anbefaler Asker kommune å ta en lederrolle i dette arbeidet.

Effekten av å arbeide med dette i fokus, er økt attraktivitet i alle målgrupper. Tilbud som utvikles rettes inn mot lokalbefolkningen og effekten av satsing på reiseliv er ved siden av verdiskapingsvekst og nye arbeidsplasser, økt stedsattraktivitet.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraft er et viktig premiss for utvikling av en fremtidig opplevelsesnæring i Asker. Fokus på bærekraft er avgjørende for reiselivsnæringens langsiktige konkurranseevne. En bærekraftig kommuneøkonomi er avhengig av et velfungerende næringsliv, vekst i kortreiste arbeidsplasser i tillegg til en positiv folketallsutvikling. Bærekraftig tettstedsutvikling, engasjerte medborgere og et

---

⁸ [Kommuneplanens samfunnsdel | Asker kommune](#)

innovativt næringsliv med reiselivsaktører som fremmer Askers lokale fortrinn er vesentlige elementer for å sikre økonomisk bærekraft.

Bærekraftig reiseliv er å skape et reiseliv og en reiselivsnæring som tar vare på behovene til de reisende og lokalbefolkningen i dag, uten å skade naturressursene og ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å reise, se eller bo og oppleve det samme. Bærekraft i opplevelsesnæringen bygger, ifølge handlingsplanen, helt konkret også på ti prinsipper, som i sin helhet er omtalt i planen.⁹

4. Tidligere behandling

Saken har ikke vært behandlet tidligere, men innledende faser av arbeidet ble redegjort for i sak 0062/21 [Reiseliv i Asker kommune - handlingsplan for opplevelsesnæringene basert på kystkultur, historie og reiseliv](#) i Formannskapet 06.04.2021.

Sak 0071/22 [Reiselivet i Asker - status handlingsplan for opplevelsesnæringer](#) redegjorde for fremdrift i arbeidet. I saken ble det også vedtatt at Utvalg for medborgerskap 4. kvartal 2022 skulle få en sak med forslag til fremtidige tiltak og strategier i et langsiktig perspektiv for et bærekraftig reiseliv i Asker.

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren vil innlede med å takke alle som har bidratt til å utarbeide et spennende og viktig innspill til handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringer her i Asker. Det er særlig den brede medvirkningen med ulike aktører, eksempelvis hoteller, organisasjoner innen næringslivet og bedrifter som driver med opplevelsesnæring som imponerer i denne prosessen. Dette er et avgjørende arbeid som vil styrke kommunens attraktivitet både som besøks-, bosettings- og næringskommune. Reiseliv og opplevelsesnæring er vesentlige bidrag til Asker kommunes økonomiske bærekraft og kommunedirektøren vil peke på at kommunen må arbeide med å styrke sin posisjon som besøksdestinasjon.

For å videreføre arbeidet med planen og innlemme den i kommunal tjenesteproduksjon, foreslår kommunedirektøren å konkretisere den planen som

---

⁹ I korte trekk er de ti prinsippene: 1. Kulturell rikdom, 2. Naturmangfold, 3. Klimautslipp og klimatilpassing, 4. Rent miljø og ressurseffektivitet, 5. Lokal livskvalitet og sosiale verdier, 6. Lokal kontroll og engasjement, 7. Jobbkvalitet for reiselivsansatte, 8. Gjestetilfredshet, trygghet og opplevelseskvalitet, 9. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner gjennom lokal verdiskapning og 10. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter.

følger vedlagt i løpet av første kvartal 2023. Det vil bli utarbeidet en politisk sak der konkrete tiltak synliggjøres.

Kommunedirektøren vil i første omgang se nærmere på hvordan Asker kommune kan fremstå med en helhetlig destinasjonsledelse. Slik kommunedirektøren vurderer situasjonen slik at det er viktig at kommunen tar en lederrolle i dette arbeidet nå, men på sikt vil andre organisasjonsformer for en aktiv destinasjonsledelse kunne vurderes. Kommunedirektøren foreslår å omdisponere kr. 1 mill. og en stilling fra tjenesteområde Medborgerskap til tjenesteområde Samfunnsutvikling for å starte opp et ettårig prøveprosjekt knyttet til kommunens destinasjonsledelse.

Videre skal kommunen arbeide for at koblingen mellom tettstedsutvikling, reiseliv og Askers lokale fortrinn styrkes. Samhandling med aktørene i bransjen og den gode dialogen som er opprettet, søkes videreført med søkelys på hvilken rolle kommunen har som planmyndighet, tilrettelegger og koordinerende instans og hvordan aktørene innen reiseliv og opplevelsesnæring på sin side kan bidra til å nå målene i planen.

Kommunedirektøren legger opp til at arbeidet for kommunens del skjer innenfor eksisterende økonomiske rammer, men at kr. 1 mill. i tjenesteområde Medborgerskap avsettes til oppfølging av planen og særlig rettes inn mot arbeidet med kommunens destinasjonsledelse.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæring i Asker 18.11.22